

Čís. 5416.

Podle § 12, čís. 1, odst. 2 zákona na ochr. rep. je posuzovati neoznámení také již uskutečněného vstupu československého státního příslušníka do SA.

V § 12, čís. 2 zákona na ochr. rep. není stanovena zvláštní skutková podstata, nýbrž je v něm stanovena jen těžší sazba na zločin v čís. 1 téhož paragrafu vymezený jmenovitým uvedením určitých okolností přitěžujících.

K opodstatnění těžší kvalifikace podle tohoto ustanovení — jde-li o úmyslné podporování pachatele — nestačí jakékoli podporování pachatele trestných podniků v § 12 cit. zákona uvedených (na př. pouhé doručení mu šatstva, obuvi za hranice), nýbrž toto podporování musí se státi právě onou trestnou činností, která zakládá (bez této složky »podporování«) skutkovou podstatu vinníkem spáchaného zločinu podle § 12 téhož zákona.

(Rozh. ze dne 5. listopadu 1935, Zm I 458/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmáteční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 23. října 1934, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 12, čís. 1, odst. 2 zákona na ochranu republiky, pokud čelila proti výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným, že v říjnu v H., dovědév se věrohodným způsobem, že se chystá zločinný podnik podle § 2, odst. 1, 2 zákona čís. 50/1923 Sb. z. a n., opominul to neodkladně oznámiti věrohodným způsobem úřadu; pokud však zmáteční stížnost čelila proti dalšímu výroku rozsudkovému, že obžalovaný při tom jednal v úmyslu pachatele podporovati, nejvyšší soud jí vyhověl, tento výrok zrušil a z rozsudku jej vypustil.

Z d ů v o d ů :

Právní mylnost rozsudku (zmatek podle čís. 9 a) § 281 tr. ř.) doličuje stížnost především námitkou, že rozsudek vyložil nesprávně zákon v neprospěch obžalovaného, uznal-li ho vinným zločinem podle § 12, čís. 1, alinea 2 zákona na ochranu republiky, ježto prý oznamovací povinnost ohledně zločinu podle § 2 téhož zákona, o nějž šlo, předpokládá, že se tento zločin teprve chystá, že však není takové povinnosti, byl-li zločin již dokonán, jak tomu bylo v případě A. W., jenž již na jaře 1933 vstoupil do SA. a do Československé republiky se nemínil vrátiti a o jehož službě v SA. se obžalovaný dověděl teprve v říjnu 1933, tedy v době, kdy nemohlo býti spáchaní zločinu překaženo. Podle tohoto názoru platila by oznamovací povinnost ve smyslu § 12 zákona na ochranu republiky pouze pro toho, kdo se doví, že někdo chce odejít do Německa a tam vstoupiti do oddílů SA., pominula by však tím okamžikem, jakmile by ona osoba do oddílů SA. vstoupila. Již z toho je patrna nesprávnost tohoto názoru. Neboť má-li stát zájem již na tom, aby se dověděl, že jeho příslušník chce vstoupiti do SA., má — když se o tom nedověděl — tím

větší zájem, aby se dověděl, že jeho příslušník již do těchto oddílů vstoupil a koná tam službu. Kdežto při chystaném vstupu do SA. nemusí ve skutečnosti k němu dojít, buď proto, že si pachatel věc v poslední chvíli rozmyslí, nebo že se mu nepodaří překročit hranici, nebo že není do SA. přijat, nastává při skutečném vstupu do SA. a službě v nich teprve vlastní spolčení k úkladům o republiku ve smyslu § 2, al. 1 zákona na ochranu republiky a vzniká ono nebezpečí pro stát, kterému má bránit ustanovení § 12, čís. 1, odst. 2 zákona na ochranu republiky. Při tom chystaným zločinným podnikem ve smyslu tohoto ustanovení zůstává stále ona trestná činnost, směřující k úkladům o republiku, totiž k násilnému odtržení území Čsl. republiky, obývaného obyvatelstvem německé národnosti, a přivtělení jeho k Německu, které má být právě provedeno vojensky vycvičenými útvary strany NSDAP., zejména údernými oddíly SA. Pojem zločinného podniku nutno při tom hledat nejen v existenci strany NSDAP. a jejích SA. oddílů a v jejich cílech, nýbrž též v činnosti každého jednotlivce, který vstoupiv do SA. se tak spolčí s nimi k úkladům o republiku a připravuje se k uskutečnění připravovaného úkladu, totiž k jeho vojenskému použití proti Čsl. státu za účelem násilného odtržení části jeho území. Skutečným vstupem čsl. příslušníka do SA. roste toto nebezpečí pro stát, neboť se tím přibližuje uskutečnění chystaného úkladu. Vstup čsl. příslušníka do SA. je předně morální podporou těchto oddílů, neboť vyvolává dojem, jako by obyvatelstvo německé národnosti v Čsl. republice nebylo spokojeno a samo si přálo uskutečnění cíle strany NSDAP. a jejích oddílů SA., totiž přivtělení území tímto obyvatelstvem osídleného k Německu, a novým povzbuzením, aby bylo už překročeno k uskutečnění tohoto cíle. Vstup čsl. příslušníka do SA. oddílů je však těmto oddílům i skutečnou posilou, neboť přináší nejen číselné rozmnožení jejich řad, nýbrž přivádí člena, který zná místní poměry právě v území, o které jde, a je proto cenným pomocníkem jak při vypracování plánu útočného, tak i při jeho budoucím provedení. Vstupováním čsl. příslušníků do SA. sesiluje se moc těchto oddílů a trvá tudíž stále nebezpečí chystaného zločinného podniku podle § 2 zákona na ochranu republiky. Zločinná činnost trvá dále, není dokončena a je naopak i nadále v onom stadiu, které má na mysli § 12, čís. 1 zákona na ochranu republiky (srov. rozh. čís. 5310 Sb. n. s.).

S hlediska zmatku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. namítá stížnost dále, že není zjištěna subjektivní stránka zločinu, jímž byl obžalovaný uznán vinným. I tato námitka je lichá. Skutková podstata zločinu podle § 12, čís. 1, odst. 2 zákona na ochranu republiky po stránce subjektivní vyžaduje, aby si pachatel byl vědom, že závadná činnost, o které se dověděl věrohodným způsobem, má objektivně skutkové znaky chystaného trestného činu a že přes tuto vědomost neučinil oznámení (rozh. 4297, 5146 Sb. n. s.). Rozsudek zjišťuje, že A. W. sloužil v SA. a uvádí, proč tato služba zakládá zločin podle § 2 zákona na ochranu republiky. Zjišťuje však také, že se obžalovaný dověděl věrohodným způsobem, že A. W. slouží v SA. a že je tudíž připravován zločinný podnik podle § 2 zákona na ochranu republiky, a že to opominul oznámiti neodkladně věrohodným způsobem úřadu. Subjektivní stránka je takto ve smyslu právě uvedeném bezvadně dovozena.

Trestný skutek obžalovaného, jak jej napadený rozsudek zjistil, má všechny znaky skutkové podstaty zločinu podle § 2, čís. 1 odst. 2 zákona na ochranu republiky. Není proto třeba se zabývat námitkami stížnosti činěnými s hlediska zmatku podle čís. 10 § 281 tr. ř., jehož uplatněním se stížnost domáhá podřadění skutku obžalovaného pod ustanovení § 17 zákona na ochranu republiky.

Zmateční stížnosti však nelze odepřít úspěch, pokud s hlediska zmatku podle čís. 5 a 11 § 281 tr. ř. vytyká rozsudku nedostatek důvodů pro výrok, že obžalovaný jednal v úmyslu pachatele podporovati. Splnění této těžší kvalifikace zločinu podle § 12 vyžaduje, aby vinník je d n a l, to je, aby nepřekazil nebo neoznámil trestné podniky v § 12 zákona na ochranu republiky uvedené, v úmyslu pachatele podporovati. Podporování pachatele se musí státi právě jedním, které bez této složky podporování zakládá skutkovou podstatu zločinu podle § 12, čís. 1 zákona na ochranu republiky. Rozsudek považuje ve smyslu obžaloby zmíněnou těžší kvalifikaci za splněnou tím, že obžalovaný doručil A. W-ovi, sloužícímu v SA. v Německu, balík od jeho matky, obsahující modrý oblek a pár střevíců. Podle toho si rozsudek vykládá předpis § 12, čís. 2 zákona na ochranu republiky zřejmě tak, že jakékoliv podporování pachatele trestných podniků v § 12 zákona čís. 50/1923 Sb. z. a n. uvedených stačí k opodstatnění těžší kvalifikace podle čís. 2 téhož paragrafu. Tomu tak není, nýbrž podporování se musí státi právě onou trestnou činností, která zakládá skutkovou podstatu zločinu podle § 12 téhož zákona vinníkem spáchaného. V § 12, čís. 2 zákona na ochranu republiky není stanovena zvláštní skutková podstata, nýbrž je v něm stanovena jen těžší sazba za zločin v čís. 1 téhož § vymezený jmenovitým uvedením určitých okolností přitěžujících (srovnej § 218 tr. z.).

Rozsudek neučinil ve směru právě vyloženém žádných zjištění a také je učiniti nemohl, neboť obsah spisů pro ně neposkytuje žádného podkladu. V tomto bodě bylo zmateční stížnosti vyhověti a výrok vyslovující kvalifikaci trestného skutku obžalovaného podle § 12, čís. 2 zákona na ochranu republiky zrušiti.

Čís. 5417.

Je-li súdu známe, že strana je znalá štátneho jazyka **l e n s l o v o m**, nemožno podľa čl. 4, odst. 3 vlád. nar. čís. 17/1926 Sb. z. a n. odmietnuť jej v menšinovom jazyku spísané podanie, obsahujúce opravný prostriedok, ale treba jej v smysle odst. 1 cit. ustanovenia poskytnúť možnosť, aby v danej lehote formálnu vadu opravila.

(Rozh. zo dňa 5. novembra 1935, Zm III 505/35.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti B. H. a spol. pre zločiny krádeže vyhovel sťažnosti obžalovaného do usnesenia krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. septembra 1935, ktorým bolo prevedenie zmätočnej sťažnosti obžalovaného v smysle čl. 4, bodu 3 vlád. nar. čís. 17/1926 Sb. z.